

Čo je to Legionella?

Informácia o rizikách nákazy legionárskou chorobou a o opatreniach na predchádzanie tomuto ochoreniu.

Čo je Legionella?

Legionella je baktéria, ktorá sa prirodzene vyskytuje v sladkovodnom prostredí.

Zdravie človeka môže ohrozovať tým, že sa šíri a rastie v umelých vodných systémoch (sprchové hlavice, kohútiky, zásobníky teplej vody, ohrievače). Spôsobuje legionársku chorobu, ktorá postihuje najmä ľudí s nízkou imunitou.

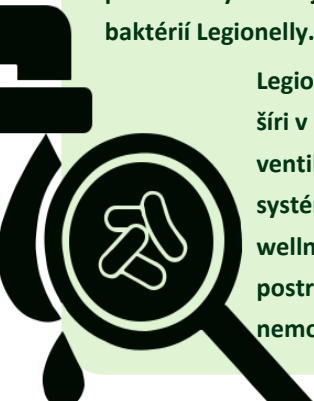
Do tela človeka sa môže dostať **vdýchnutím malých kvapôčiek vody z kontaminovaných vodných zdrojov (sprcha, rozprašovacie kohútiky).**

Kde sa Legionella vyskytuje?

Všetky systémy teplej a studenej vody v obytných budovách sú potenciálnym zdrojom rastu baktérií Legionelly.

Legionella sa najčastejšie šíri v rozsiahlych ventilačných a potrubných systémov (klimatizácie, wellness, záhradné postrekovače, hotely, nemocnice).

Hrozí mi riziko nákazy legionárskou chorobou?

Riziko nákazy Legionellou v domácnosti je nízke. Legionárskou chorobou sa nemožno nakaziť z pitnej vody a neprenáša sa ani z človeka na človeka.

Riziko ochorenia v domácnosti môže nastať vtedy, keď sa vo vodnom systéme naskytnú vhodné podmienky pre rast baktérie (teplota od 20 do 45 °C, stagnujúca voda, staré potrubia, slepé vetvy v potrubí, kontaminované kohútiky a sprchové hlavice).

Zdravý jedinec, bez prítomnosti rizikových faktorov má aj po expozícii Legionellou nízke riziko vzniku legionárskej choroby.

Riziko vzniku legionárskej choroby majú najmä osoby staršie ako 65 rokov, fajčiari, konzumenti alkoholických nápojov, ľudia trpiaci chronickými ochoreniami dýchacích ciest alebo obličiek, osoby s oslabeným imunitným systémom a dlhodobo chorí.

Nie každý, kto je vystavený baktérii ochorie. Príznaky legionárskej choroby sú podobné príznakom chrípky, napr. vysoké teploty, horúčky alebo zimnica, bolesti hlavy, únava, bolesti svalov alebo suchý kašeľ.

Legionárskej chorobe sa dá ľahko predísť zavedením niekoľkých jednoduchých opatrení, ktoré minimalizujú riziko šírenia ochorenia.

Čo môžem urobiť, aby som minimalizoval riziko?

Pravdepodobnosť výskytu Legionelly v domácnosti je veľmi nízka, pretože väčšina domácností neskladuje veľké množstvo vody a voda sa pravidelne používa, takže zvyčajne nestojí v potrubí.

Dodržiavanie týchto jednoduchých opatrení vám pomôže znížiť riziko výskytu Legionelly:

- Ak sa nasťahujete do nového domu alebo váš dom zostal prázdny aspoň týždeň, mali by ste prepláchnuť vodovodné systémy tak, že vodu vo všetkých sprchách, vaniach, umývadlách, dreze a kohútikoch budete púšťať nepretržite po dobu 5 až 10 minút. Je potrebné vypláchnuť teplé aj studené kohútiky.
- Nastavte teplotu v zásobníku teplej vody na 60 °C (to neplatí pre kombinované kotle, bez možnosti úpravy teplej vody), pretože táto teplota je príliš vysoká na to, aby v nej baktérie prežili a je vhodná na vykonanie preplachu.
- Vodovodné kohútiky zapínajte pomaly, aby voda nestriekala, zamedzte tým uvoľňovaniu kvapôčky vody do ovzdušia.
- Po dlhodobejšom nepoužívaní toaliet splachujte toalety s vekom dole.
- Pri preplachovaní sprchy odstráňte sprchovú hlavicu a hadicu položte do vane. Ak hlavicu nemôžete odstrániť, zabaľte ju do uteráka alebo utierky, aby ste sa uistili, že z nej nevyteká aerosól, ktorý by ste mohli vdýchnuť. Legionella môže rásť a množiť sa na špine, vodnom kameni, riasach a hrdzi, preto pravidelne dezinfikujte všetky sprchové hlavice a kohútiky, aby ste sa uistili, že sú čisté.

0°C

Baktéria nie je aktívna

20°C - 45°C

Legionella sa množí

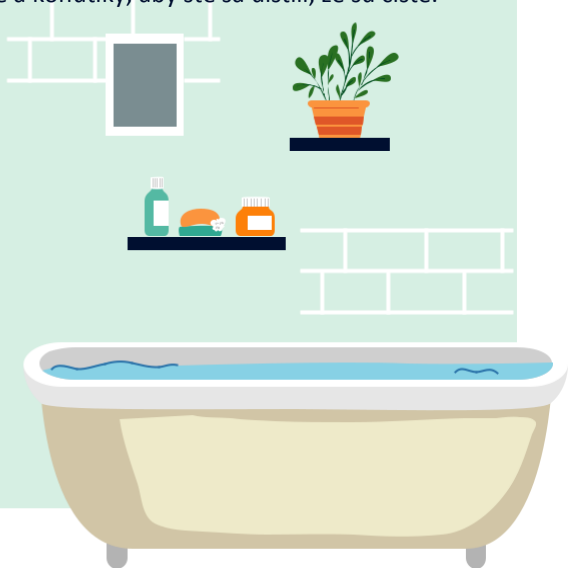
45°C - 60°C

Legionella prežije, ale nemôže sa množiť

60°C +

Legionella neprežije

Čo robí RÚVZ v Trenčíne v súvislosti s výskytom Legionell?

Odbor epidemiológie v súvislosti s výskytom legionárskej choroby vykonáva epidemiologické vyšetrovanie prípadu, pričom vyšetrovanie sa zameriava na vystavenie pacienta možným rizikovým faktorom a skúmanie prameňa nákazy a faktora prenosu ochorenia.

Odbor hygieny životného prostredia a zdravia sa zaoberá monitorovaním a kontrolou vody v rizikových zariadeniach (napr. zdravotníckych) a odoberá vodu v oblastiach s výskytom prípadov legionárskej choroby.

**Čo mám robiť, ak si
myslím, že som sa
nakazil legionárskou
chorobou?**

Ak máte podozrenie, že ste sa vy alebo niekto vo vašej domácnosti nakazil legionárskou chorobou, kontaktujte svojho lekára.

Preložil a upravil RÚVZ so sídlom v Trenčíne podľa: Rural Stirling Housing Association:

https://rsha.org.uk/data/RSHA_Legionella_For_Web_or_online_2020_06_19_09_42_38.pdf